

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 260.503 van 19 augustus 2024
in de zaak A. 234.202/VII-42.068**

In zake : XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Oriane Todts
 kantoor houdend te 1060 Brussel
 Henri Jasparlaan 128
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen : de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE
 VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN
 waarvan de burelen gevestigd zijn te 1070 Brussel
 Ernest Blerotstraat 39

I. Voorwerp van het cassatieberoep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 2 augustus 2021, strekt tot de cassatie van arrest nr. 257.236 van 25 juni 2021 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Het cassatieberoep is toelaatbaar verklaard bij beschikking nr. 14.619 van 14 oktober 2021.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Benny De Sutter heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 ‘tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State’.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van de procedure ten einde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 21 maart 2024.

Staatsraad Frédéric Vanneste heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Oriane Todts, die verschijnt voor verzoeker, is gehoord.

Auditeur Benny De Sutter heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verwerende partij neemt op 12 januari 2021 een beslissing waarbij aan verzoeker de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus worden geweigerd.

Verzoeker dient op 16 februari 2021 tegen voormelde beslissing een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Met arrest nr. 257.236 van 25 juni 2021 verwerpt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van het enige middel

Uiteenzetting van het middel

4. Verzoeker voert in een enig middel de schending aan van artikel 149 van de Grondwet, de artikelen 39/65, 48/3, 48/4, 48/5 en 48/6 van de wet van 15 december 1980 ‘betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen’ (hierna: vreemdelingenwet), de artikelen 3 en 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM), artikel 4 van richtlijn 2011/95/EU van 13 december 2011 ‘inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming’ (hierna: richtlijn 2011/95), de artikelen 16 en 46 van richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 ‘betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming’ (hierna: richtlijn 2013/32), de artikelen 41 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, de rechten van verdediging, de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het oud Burgerlijk Wetboek (miskenning van de bewijskracht en draagwijdte van een akte) en artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek.

Het eerste middelonderdeel draagt als opschrift: “schending van het artikel 772 GW en van de draagwijdte van een akte”. Verzoeker stelt dat door de heropening van de debatten te weigeren, het bestreden arrest artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek miskent door een verkeerde interpretatie te geven aan het begrip “ontdekking van ’feit van overwegend belang’”. De Raad voor

Vreemdelingenbetwistingen maakt een onjuiste lezing van het verzoek tot heropening van de debatten door te beweren dat het de verklaring van de voorzitter bij terechtzitting is, die een medisch getuigschrift heeft voorgelezen, dat het “feit van overwegend belang” zou vormen. Het feit waarvan verzoeker kennis heeft genomen na de sluiting van de debatten is het medisch advies van de psychiater van 21 mei 2021. De artikelen 39/2, 48/3 en 48/6 van de vreemdelingenwet zouden miskend zijn door te weigeren de “nieuwe elementen in aanmerking te nemen”. De uitleg in “het medisch getuigschrift gevoegd aan het verzoek tot heropening van de debatten [was] volgens verzoeker kennelijk noodzakelijk om een correcte appreciatie te maken van de stukken van het verzoek om internationale bescherming en, bijgevolg, om de geloofwaardigheid van het relaas te beoordelen”.

Het tweede middelonderdeel draagt als opschrift “schending van de draagwijdte van een akte”. Verzoeker betoogt dat het bestreden arrest de draagwijdte van de neergelegde medische stukken miskent. Nergens uit deze stukken blijkt volgens verzoeker dat “het cognitief geheugen van de eiser niet aangetast werd door het feit dat hij in de tijd en ruimte goed gesitueerd was toen hij zich voorstelde bij psychiatrische spoeddiensten van Kliniek Sint-Jan”. Integendeel, uit de medische stukken dient afgeleid “dat de psychiatrische toestand van de eiser als gevolg kan hebben dat de eiser niet coherente verklaringen heeft kunnen afleggen.” Volgens verzoeker is “de psychiater wel bevoegd om een diagnose te geven over het cognitief geheugen van de eiser, ook voor zijn aankomst in België”. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beschikt volgens verzoeker niet over een “psychiatrische bevoegdheid [...] om de elementen uitdrukkelijk opgesteld in een akte tegen te spreken”.

5. In de memorie van wederantwoord herhaalt verzoeker het middel.

Hij voegt wat het eerste middelonderdeel betreft toe dat de vreemdelingenwet geen bepaling inhoudt over de mogelijkheid om de debatten te heropenen, en dat daarom overeenkomstig artikel 2 van het Gerechtelijk Wetboek artikel 722 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing moet worden geacht op de procedure bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Het tegendeel beweren, zou de artikelen 3 en 13 van het EVRM schenden.

In ondergeschikte orde, indien artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek niet van toepassing zou zijn, mist het bestreden arrest rechtsgrondslag, gezien het op basis van de voorwaarden van artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek is, die volgens de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet vervuld zijn, dat het bestreden arrest weigert het desbetreffende stuk in overweging te nemen.

Wat de notie “nieuw element” of “nieuw stuk” betreft, merkt verzoeker op dat de verwerende partij, net als de eerste rechter, een verkeerde interpretatie maakt van het verzoek tot heropening van de debatten. Het nieuwe stuk was duidelijk geen nieuw psychiatrisch attest maar een nota met uitleg van de bevoegde psychiater, dat als doelstelling had te beantwoorden aan een vraagstelling van de voorzitter die pas voor de eerste keer bij de zitting van 18 mei 2021 werd gesteld. Of dat stuk al dan niet van overwegend belang is, betreft de soevereine appreciatie van de feitenrechter. Die voorwaarde werd evenwel nooit besproken in het bestreden arrest, dat zich enkel uitspreekt over de notie van “nieuw stuk of feit”. De Raad van State is niet bevoegd om zijn beoordeling in de plaats te stellen van deze van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, zodat alle overwegingen in verband met de capaciteit van de eiser om bij zijn persoonlijke onderhoud zijn relaas uiteen te zetten, niet relevant zijn.

Verzoeker benadrukt nog dat het middel doeltreffend is, gezien het bestreden arrest zich verder baseert op de verkeerde lezing van het medisch verslag van 26 april 2021 om het beroep van verzoeker te verwerpen.

Inzake het tweede middelonderdeel stelt verzoeker vast dat de opheffing van de artikelen 1319 en volgende van het Burgerlijk Wetboek geen gevolg heeft voor de ontvankelijkheid van de huidige vordering, gezien de bewijswaarde en bewijskracht van een akte een algemeen rechtsbeginsel is waarvan de artikelen 1319 en volgende van het oud Burgerlijk Wetboek, thans de artikelen 8.17 en 8.18 van het Burgerlijk Wetboek, een toepassing zijn.

Verzoeker stelt verder vast dat de verwerende partij slechts een gedeeltelijke lezing doet van het medisch getuigschrift van 26 april 2021. De bewoordingen van de psychiater houden geen ruimte voor twijfel en deze stelt met zekerheid dat de psychiatrische aandoening een uitleg vormt “*permet [...] de comprendre*” voor de vastgestelde tegenstrijdigheden.

Verzoeker stelt tot slot nog vast dat “de ontwikkelingen [...] in de memorie van antwoord van de verwerende partij in verband met de capaciteit van de psychiaters om zich uit te spreken over de oorzaak van de mentale problemen niet relevant zijn, gezien deze medische attesten nooit hebben beweerd een bewijs te vormen van de feiten die plaats hebben gevonden in het land van herkomst. Zij hebben enkel en alleen als doelstelling een bewijs te vormen dat de psychiatrische toestand van de eiser van aard is om uit te leggen dat de eiser tegenstrijdige verklaringen heeft kunnen afleggen in Frankrijk en in België, element dat door de verwerende partij en de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bestreden is”.

Beoordeling

6. Verzoeker zet in het middel, zoals geformuleerd in het verzoekschrift, niet op concrete wijze uiteen op welke wijze het bestreden arrest artikel 149 van de Grondwet, de artikelen 39/65, 48/3, 48/4, 48/5 en 48/6 van de vreemdelingenwet, de artikelen 3 en 6 van het EVRM, artikel 4 van richtlijn

2011/95/EU, de artikelen 16 en 46 van richtlijn 2013/32/EU, de artikelen 41 en 47 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie of de rechten van verdediging schendt. Het middel dat louter verwijst naar de bedoelde bepalingen of deze aanhaalt en vervolgens beweert dat het bestreden arrest de betrokken bepalingen schendt of miskent, zonder dat het daarbij concreet aangeeft op welke wijze het bestreden arrest precies tekortdoet aan die bepalingen, maakt geen ontvankelijk cassatiemiddel uit.

In zoverre het middel de schending aanvoert van de voormelde bepalingen, is het niet ontvankelijk.

Eerste middelonderdeel

7. De bestreden passage uit het arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen luidt als volgt:

“Aangaande het verzoek tot heropening van de debatten

3.1 Verzoeker vraagt een heropening van de debatten conform artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek. Hij wijst erop dat de Voorzitter ter terechtzitting heeft benadrukt dat het medisch attest van 29 april 2021 aanwees: “Calme, collaborant, bien orienté dans le temps et dans l’espace. Discours structuré et cohérent. (vrije vertaling: “Kalm, samenwerkend, goed georiënteerd in tijd en ruimte. Gestructureerde en samenhangend discours”).

3.2 Artikel 772 Ger.W bepaalt: “Indien een verschijnende partij gedurende het beraad een nieuw stuk of feit van overwegend belang ontdekt, kan zij, zolang het vonnis niet uitgesproken is, de heropening van de debatten vragen.”

In casu heeft de Voorzitter tijdens de terechtzitting louter geciteerd uit het door verzoeker bij verzoekschrift neergelegd medisch attest van 29 april 2021. Het voorlezen ter terechtzitting uit een door verzoeker bijgebracht en neergelegd stuk vormt geenszins een nieuw stuk of feit van overwegend belang dat verzoeker, na sluiting der debatten en tijdens het beraad, ontdekte. Verzoeker wordt geacht kennis te hebben en verantwoordelijk te zijn voor de stukken die hij zelf bijbreng ter ondersteuning van zijn relaas.

Het verzoek tot heropening der debatten wordt derhalve verworpen.

3.3 Het door verzoeker bijgebracht psychiatrisch rapport van 21 mei 2021, gevoegd bij het aangetekend schrijven van 26 mei 2021, werd opgesteld en overgemaakt na de sluiting der debatten op 18 mei 2021. Derhalve wordt het stuk niet in aanmerking genomen.”

8. Artikel 2 van het Gerechtelijk Wetboek stelt:

“De in dit wetboek gestelde regels zijn van toepassing op alle rechtsplegingen, behoudens wanneer deze geregeld worden door niet uitdrukkelijk opgeheven wetsbepalingen of door rechtsbeginselen, waarvan de toepassing niet verenigbaar is met de toepassing van de bepalingen van dit wetboek.”

Artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt:

“Indien een verschijnende partij gedurende het beraad een nieuw stuk of feit van overwegend belang ontdekt, kan zij, zolang het vonnis niet uitgesproken is, de heropening van de debatten vragen.”

Artikel 39/76, tweede lid, van de vreemdelingenwet bepaalt dat de partijen tot de sluiting der debatten door middel van een aanvullende nota nieuwe elementen ter kennis kunnen brengen van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen en dat niet in de aanvullende nota vervatte nieuwe elementen ambtshalve uit de debatten worden geweerd.

9. De rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is op eigen regelen gegrond, zodat het Gerechtelijk Wetboek als zodanig daarop niet van toepassing is. Het Gerechtelijk Wetboek kan overeenkomstig artikel 2 van dat Wetboek wel van aanvullend recht zijn voor een bepaald geval van de procesvoering voor zover dat geval niet geregeld is in de vreemdelingenwet en dat verenigbaar is met de bijzondere rechtspleging.

Gelet op artikel 2 van het Gerechtelijk Wetboek past de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen terecht artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek toe op een verzoek tot heropening van de debatten. Geen bepaling uit de vreemdelingenwet voorziet immers in de heropening van de debatten of verbiedt uitdrukkelijk de heropening van de debatten. De rechtspleging voor de Raad voor

Vreemdelingenbetwistingen is evenmin gebaseerd op rechtsbeginselen die onverenigbaar zijn met de heropening van de debatten.

10. Verzoeker voert aan dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een onjuiste lezing geeft aan het verzoek tot heropening van de debatten door te beweren dat de verklaring van de vreemdelingenrechter ter terechtzitting met betrekking tot het medisch attest van 29 april 2021 het “feit van overwegend belang” in de zin van artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek zou vormen, terwijl het “feit waarvan de eisende partij kennis heeft genomen, na de sluiting van de debatten, [...] het medisch advies van de psychiater [van 21 mei 2021] is”.

Uit randnummer 3.2. van het bestreden arrest blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen eerst nagaat of de verklaring van de vreemdelingenrechter ter terechtzitting met betrekking tot het medisch attest van 29 april 2021 “een nieuw stuk of feit van overwegend belang” is. Wat het medisch advies van de psychiater van 21 mei 2021 betreft, oordeelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in randnummer 3.3. in het kader van de analyse van het verzoek tot heropening der debatten dat het werd “opgesteld en overgemaakt na de sluiting der debatten”. Hiermee geeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen impliciet maar zeker aan dat het medisch advies van 21 mei 2021 geen “nieuw stuk of feit van overwegend belang” is dat na de sluiting van de debatten “ontdekt” is en aanleiding kan vormen voor de heropening van de debatten. Artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek is niet geschonden.

11. Waar verzoeker opwerpt dat de nieuwe elementen “kennelijk van belang zijn om een volledige en juiste analyse te maken van het verzoek om internationale bescherming” en dat het niet in aanmerking nemen ervan “als gevolg [heeft] dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen niet over alle nuttige elementen beschikt om het verzoek om internationale bescherming te evalueren”, wordt opgemerkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen soeverein oordeelt

over de vraag of hij voldoende is voorgelicht en of het al dan niet aangewezen is de debatten te heropenen om een partij de mogelijkheid te bieden bijkomende stukken aan te brengen. Uit randnummer 3.1 tot 3.3 van het bestreden arrest blijkt dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het verzoek tot heropening der debatten heeft onderzocht en geoordeeld dat dit niet nodig was.

12. Waar verzoeker louter de overwegingen uit het bestreden arrest aanhaalt waarvan hij meent dat eruit blijkt “dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen een onjuiste lezing heeft gemaakt van het medische getuigschrift van 29 april 2021”, toont hij niet aan waar die overwegingen de draagwijdte van het betrokken getuigschrift miskennen.

13. Verzoeker kan niet in de memorie van wederantwoord voor het eerst op ontvankelijke wijze een mogelijke schending van de artikelen 3 en 13 van het EVRM aanvoeren of argumenteren dat het bestreden arrest rechtsgrondslag mist indien artikel 772 van het Gerechtelijk Wetboek niet van toepassing zou zijn. Het middel is in die mate onontvankelijk.

14. Ten overvloede dient te worden opgemerkt dat de loutere omstandigheid dat de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen ter zitting citeert uit de stukken van verzoeker en verzoeker om die reden na de terechtzitting een psychiater aanspreekt om een nieuw stuk ter verduidelijking voor te leggen, niet toelaat om te besluiten dat bedoelde gegevens niet eerder konden worden bijgebracht of dat de rechten van verdediging geschonden zijn. Verzoeker overtuigt niet waar hij lijkt te stellen dat hij niet eerder een uitleg kon vragen aan een psychiater omtrent het verband tussen de verschillende cognitieve functies (met name het feit dat eiser goed georiënteerd is in tijd en ruimte een totaal andere cognitieve functie betreft dan deze van de herinneringen). Zoals reeds eerder is vastgesteld, legt verzoeker evenmin uit waarom de rechten van verdediging geschonden zouden zijn. In het bijzonder blijkt niet dat hij verhinderd zou zijn

geweest om tijdig zijn standpunt uiteen te zetten of ter zitting te reageren op de citaten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

15. Het eerste middelonderdeel is in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

Tweede middelonderdeel

16. Het psychiatrisch rapport van 29 april 2021 stelt onder meer:

“Il se plaint également de difficultés à se remémorer certaines dates et évènements de son parcours migratoire ce qui pourrait s’inscrire également dans ce diagnostic de syndrome de stress post-traumatique”.

(vrije vertaling):

“Hij klaagt ook over moeilijkheden om zich bepaalde data en gebeurtenissen van zijn migratiereis te herinneren, wat ook deel zou kunnen uitmaken van deze diagnose van posttraumatische stressstoornis”.

Eveneens vermeldt het rapport van 29 april 2021 dat verzoeker kalm, meewerkend en goed georiënteerd in ruimte en tijd was, alsook dat hij een gestructureerd en coherent relaas bracht ("Calme, collaborant, bien orienté dans le temps et dans l'espace. Discours structuré et cohérent").

Het psychiatrisch rapport van 12 mei 2021 stelt onder meer:

“L'état psychiatrique post traumatique très sévère constaté au début de la prise en charge par le [Dr N.] et par notre infirmière psychiatrique permet de comprendre pourquoi le discours du patient a pu paraître incohérent dans certaines de ses déclarations en France et en Belgique. En effet, les troubles cognitifs secondaires au syndrome post traumatique et secondaires à l'envahissement hallucinatoire et à la psychose sont des symptômes reconnus depuis longtemps dans ces pathologies. Par ailleurs, les convictions délirantes paranoïdes présentes à cette époque ont pu également amener des incohérences dans le discours du patient”.

(vrije vertaling):

“De zeer ernstige posttraumatische psychiatrische toestand die aan het begin van de behandeling door [Dr. N.] en onze psychiatrische verpleegster werd vastgesteld, maakt het mogelijk te begrijpen waarom het discours van de patiënt in sommige van zijn verklaringen in Frankrijk en België onsamenhangend leek. Inderdaad, de cognitieve stoornissen secundair aan het posttraumatisch syndroom en secundair aan hallucinerende invallen en psychoses zijn symptomen die reeds lang erkend zijn bij deze pathologieën. Bovendien zouden de toen aanwezige paranoïde waanvoorstellingen ook tot inconsistenties in het betoog van de patiënt kunnen hebben geleid”.

17. Uit de bewoordingen van de desbetreffende rapporten (“maakt het mogelijk te begrijpen”, “kunnen hebben geleid”, “moeilijkheden”, “deel zou kunnen uitmaken”), blijkt vooreerst dat geen absolute stelling wordt ingenomen. De attesten laten ruimte voor twijfel.

Uit de desbetreffende rapporten blijkt derhalve niet dat verzoekers psychische toestand het hem onmogelijk maakte om coherente en consistente verklaringen af te leggen. Het arrest dat overweegt dat op basis van de door verzoeker neergelegde attesten die zijn psychologische toestand betreffen, niet kan worden besloten dat verzoeker in de onmogelijkheid verkeerde de door hem beleefde gebeurtenissen op een coherente en consistent wijze naar voor te brengen, schendt niet de bewijskracht van de geciteerde rapporten als bedoeld in de artikelen 8.17 en 8.18 van het Burgerlijk Wetboek (voorheen de artikelen 1319, 1320 en 1322 van het oud Burgerlijk Wetboek).

18. Het argument dat “de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen over geen psychiatrische bevoegdheid beschikt om de elementen uitdrukkelijk opgesteld in een akte tegen te spreken” mist feitelijke grondslag aangezien hierboven reeds vastgesteld werd dat de geciteerde attesten niet worden tegengesproken en de bewijskracht ervan niet miskend wordt. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen oordeelt daarnaast als feitenrechter soeverein over de bewijswaarde van de neergelegde medische, psychologische attesten in het kader van een onderzoek naar de nood aan internationale bescherming.

Het tweede middelonderdeel is ongegrond.

19. Het enige middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het cassatieberoep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op een rolrecht van 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op negentien augustus tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Carlo Adams,	kamervoorzitter,
Peter Sourbron,	staatsraad,
Frédéric Vanneste	staatsraad,
met bijstand van	
Bart Tettelin,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Carlo Adams